

23.04.2018

Asia/3

§ 224

V 16.5.2018, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite Leninipuiston nimeämiseksi uudelleen

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän aloite Leninipuiston nimeämisestä uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Leninipuisto nimitetään uudelleen Ukko-Pekan puistoksi.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan ja nimistötoimikunnan lausuntoihin ja toteaa, etteivät lausunnon antajat ole puoltaneet Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Nimistötoimikunta käsitteli Mirjam Tuomisen valtuustoaloitetta ensimmäisen kerran 11.12.1969, jolloin se päätyi ehdottamaan valtuustoaloit-

23.04.2018

teessa esitetyn kadunnimen sijasta Lenininaukion nimeämistä silloisen Neuvostoliiton suurlähetystön läheisyyteen Ullanlinnaan, jos jokin paikka katsottiin tarpeelliseksi nimetä. Nimettäväksi paikaksi valikoitui lopulta keväällä 1970 aiemmin nimeämätön puisto Alppiharjun kaupunginosassa Alppilan osa-alueella. Kaupunginhallitus teki päätöksen Leninipuiston nimeämisestä 20.4.1970. Nimetty puisto oli aikaisemmin ollut virallisesti nimeämätön kallioalue, mutta siitä oli käytetty mm. epävirallisia nimityksiä Vesilinnan kallio(t) tai Vesilinnan kaltsi (Paunonen, Heikki 2010: Stadin mestat I, Edico Oy, Helsinki.). Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Kaupungin nimistösuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta. Leninipuiston nimen säilyttämisen puolesta oli jätetty adressi. Myöskään nimistötoimikunta ei kokouksessaan 4.11.1991 puoltanut nimenmuutossehdotusta.

Presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan saman alkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, Ukko-Pekan puisto -nimisen kohteen sijoittaminen muualle kuin Kulosaareen olisi tämän periaatteen vastaista.

23.04.2018

Asia/3

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Sinisen valtuustoryhmän aloite Leninpuiston nimeämisestä uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 65

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Hankenumero 5264_156

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on 20.4.1970 tehnyt päätöksen Leninpuiston nimeämisestä Alppiharjun kaupunginosaan V. I. Leninin (1870–1924) mukaan. Päätös perustui loppuvuodesta 1969 tehtyyn valtuustoaloitukseen, jolla haluttiin nostaa esiin seuraavana vuonna vietettyä V. I. Leninin syntymän satavuotisjuhluvuotta. Leninpuiston nimi tuli voimaan vuonna 1974 asemakaavassa 6999. Aiemmin puisto oli ollut virallisesti nimeämätön. Tällä hetkellä alueella voimassa oleva asemakaava 9897 on tullut voimaan vuonna 1997. Leninpuiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaren kaupunginosassa neljä paikkaa: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (vahvistunut vuonna 1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen(1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaaren on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja on mahdollista, että tämä nimi toteutuu jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa

23.04.2018

välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen tai uusien nimien muodostaminen samasta aihepiiristä muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta on antanut asiasta lausunnon 15.11.2017. Kaupunkiympäristölautakunta yhtyy nimistötoimikunnan kantaan eikä puolla valtuustoaloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 310 37477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.01.2018 § 5

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Lautakunta nojautuu kannanotossaan kaupungin nimistötoimikunnan 15.11.2017 antamaan lausuntoon, joka vastaa myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisia linjauksia.

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä.

Nimistötoimikunta totesi käsitelleensä Lenin-aiheisia nimiä ja nimiehdotuksia useaan otteeseen 1969 alkaen. Tuolloin tehdyn ensimmäisen valtuustoaloitteen lopputuloksena kaupunginhallitus päätti 20.4.1970 nimetä aiemmin nimeämättömän Alppiharjussa sijaitsevan puistoalueen Leninipuistoksi. Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osi-tekäytössä.

23.04.2018

Asia/3

Nimistötoimikunta toteaa lausunnossaan, että Helsingin kaupungin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa.

Helsingin kaupungin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puoltanut aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nimistötoimikunnan perusteluita asianmukaisina myös kulttuurihistoriallisista näkökulmista ja yhtyy sen kantaan.

Käsittely

16.01.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Pöydällepanoehdotus:

Arja Karhuvaara: Asia jätetään pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Arja Karhuvaaran pöydällepanoehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Otto Meri: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään lausuntoon:

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Jaa-äännet: 5

Elisa Gebhard, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Nasima Razmyar, Laura Varjokari

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi

Tyhjä: 2

Mari Holopainen, Arja Karhuvaara

23.04.2018

Asia/3

Poissa: 1
Johanna Sydänmaa

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hylätä Otto Meren vastaehdotuksen äänin 5-5. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 15.11.2017 § 38

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli valtuutettu Sampo Terhon ja yhden muun alikirjoittaneen aloitetta (11.10.2017), jossa esitetään Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Nimistötoimikunta toteaa, että se on 1.4.1970 käsitellyt Leninipuiston nimeämistä 12.11.1969 tehdyn valtuustoaloitteen pohjalta. Mirjam Tuominen ja 14 muuta kaupunginvaltuutettua esittivät tuolloin kadun nimeämistä V. I. Leninin (1870–1924) mukaan, jonka syntymästä oli tulossa kuluneeksi 100 vuotta huhtikuussa 1970.

Nimistötoimikunta käsitteli Mirjam Tuomisen valtuustoaloitetta ensimmäisen kerran 11.12.1969, jolloin se päätyi ehdottamaan valtuustoaloitteessa esitetyn kadunnimen sijasta Lenininaukion nimeämistä silloisen Neuvostoliiton suurlähetystön läheisyyteen Ullanlinnaan, jos jokin paikka katsottiin tarpeelliseksi nimetä. Nimettäväksi paikaksi valikoitui lopulta keväällä 1970 aiemmin nimeämätön puisto Alppiharjun kaupunginosassa Alppilan osa-alueella. Kaupunginhallitus teki päätöksen Leninipuiston nimeämisestä 20.4.1970. Nimetty puisto oli aikaisemmin ollut virallisesti nimeämätön kallioalue, mutta siitä oli käytetty mm. epävirallisia nimityksiä Vesilinnan kallio(t) tai Vesilinnan kaltsi (Paunonen, Heikki 2010: Stadin mestat I, Edico Oy, Helsinki.). Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Nimistötoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin nimistösuunnitte-

23.04.2018

lussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistösuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta. Leninipuiston nimen säilyttämisen puolesta oli jätetty adressi. Myöskään nimistötoimikunta ei kokouksessaan 4.11.1991 puoltanut nimenmuutosehdotusta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puolla aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi